

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (osmo vijeće)

15. rujna 2016.*

„Primici od rada i mirovine dužnosnika i službenika Unije – Godišnje usklađivanje – Uredbe (EU) br. 422/2014 i 423/2014 – Nepravilnosti tijekom postupka donošenja akata – Nesavjetovanje sa sindikatima“

U predmetu T-456/14,

Association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique européenne (TAO-AFI), sa sjedištem u Bruxellesu (Belgija),

Syndicat des fonctionnaires internationaux i européens – Section du Parlement européen (SFIE-PE), sa sjedištem u Bruxellesu,

koje zastupaju M. Casado García-Hirschfeld i J. Vanden Eynde, odvjetnici,

tužitelji,

protiv

Europskog parlamenta, koji zastupaju A. Troupiotis i E. Taneva, u svojstvu agenata,

i

Vijeća Europske unije, koje zastupaju M. Bauer i E. Rebasti, u svojstvu agenata,

tuženika,

koje podupire

Europska komisija, koju su zastupali J. Currall i G. Gattinara, a potom G. Gattinara i F. Simonetti, u svojstvu agenata,

intervenijent,

povodom zahtjeva koji se temelji na članku 263. UFEU-a i kojim se traži poništenje uredbi (EU) br. 422/2014 i 423/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o usklađivanju s učinkom od 1. srpnja 2011., odnosno 1. srpnja 2012., primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika Europske unije te o koeficijentima ispravka koji se na njih primjenjuju (SL 2014., L 129, redom, str. 5. i str. 12.),

* Jezik postupka: francuski

OPĆI SUD (osmo vijeće),

u sastavu: D. Gratsias, predsjednik, M. Kancheva (izvjestitelj) i C. Wetter, suci,

tajnik: S. Bukšek Tomac, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 18. ožujka 2016.,

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

- 1 Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europske unije (u daljnjem tekstu: Pravilnik o osoblju), priložen Uredbi br. 31 (EEZ)/11 (EZAE) o utvrđivanju Pravilnika o osoblju za dužnosnike i uvjetima zapošljavanja koji se primjenjuje na ostale službenike Europske ekonomske zajednice i Europske zajednice za atomsku energiju (SL 1962., 45, str. 1385.), izmijenjen Uredbom (EU, Euratom) br. 1080/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. (SL 2010., L 311, str. 1.), u verziji koja proizlazi iz ispravka objavljenog 5. lipnja 2012. (SL 2012., L 144, str. 48.), propisuje u svojem članku 64.:

„Nakon obveznog oduzimanja iznosa utvrđenih ovim Pravilnikom o osoblju ili nekom provedbenom uredbom, dužnosnikovi primici od rada izraženi u eurima ponderiraju se prema stopi koja je veća, manja ili jednaka 100 %, ovisno o uvjetima života u različitim mjestima rada.

Te pondere donosi Vijeće odlučujući kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije, kako je predviđeno člankom 16. stavcima 4. i 5. [UEU-a]”.

- 2 Člankom 65. Pravilnika o osoblju propisano je:

„1. Vijeće svake godine revidira primitke od rada dužnosnika i ostalih službenika Unije. Ta revizija provodi se u rujnu uzimajući u obzir zajedničko izvješće Komisije utemeljeno na zajedničkom indeksu koji Statistički ured Europske unije priprema sporazumno sa statističkim uredima država članica; indeksom se izražava stanje u svakoj zemlji Unije na dan 1. srpnja.

Tijekom te revizije Vijeće razmatra potrebu usklađivanja primitaka od rada u okviru gospodarske i socijalne politike Unije. U obzir se posebno uzimaju rast primitaka od rada u javnom sektoru i potreba zapošljavanja.

2. U slučaju znatne promjene životnih troškova Vijeće u roku od dva mjeseca donosi odluku o načinima prilagodbe pondera te, ako je to potrebno, o njihovoj retroaktivnoj primjeni.

3. Za potrebe ovog članka, Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije, kako je predviđeno člankom 16. stavcima 4. i 5. [UEU-a].“

- 3 U skladu s člankom 82. stavkom 2. Pravilnika o osoblju, kada Vijeće na temelju članka 65. stavka 1. Pravilnika o osoblju odluči da je potrebno uskladiti primitke od rada, to usklađivanje primjenjuje se i na stečene mirovine.

- 4 U skladu s člankom 65.a Pravilnika o osoblju, pravila za primjenu njegovih članaka 64. i 65. utvrđena su u njegovu Prilogu XI.

5 Prilog XI., naslovljen „Pravila za primjenu članaka 64. i 65. Pravilnika o osoblju” sadržava nekoliko poglavlja, od kojih je prvo naslovljeno „Godišnja revizija primitaka od rada predviđena člankom 65. stavkom 1. [P]ravnika o osoblju” te sadržava članke od 1. do 3., dok je četvrto poglavlje naslovljeno „Utvrdjivanje i ukidanje koeficijenata ispravka (članak 64. [P]ravnika o osoblju)”.

6 Članak 1. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, koji je dio Odjeljka 1. Poglavlja 1. tog priloga, predviđa da, za potrebe revizije predviđene člankom 65. stavkom 1. Pravilnika o osoblju, Eurostat svake godine do kraja listopada sastavlja izvješće o promjenama troškova života u Bruxellesu (Belgija) (međunarodni indeks za Bruxelles), promjenama troškova života izvan Bruxellesa (gospodarski pariteti i implicitni indeksi), kao i o promjenama kupovne moći plaća službenika u nacionalnim središnjim državnim službama osam država članica (posebni pokazatelji). Navedeni članak 1. također uređuje i način postupanja Eurostata u suradnji s državama članicama, prilikom izračuna spomenutih promjena.

7 Članak 3. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, koji čini Odjeljak 2. Poglavlja 1. tog priloga, koji Odjeljak nosi naslov „Odredbe za godišnje usklađivanje primitaka od rada i mirovina” propisuje:

„1. U skladu s člankom 65. stavkom 3. Pravilnika o osoblju Vijeće donosi, na prijedlog Komisije i na temelju kriterija iz Odjeljka 1. ovog priloga, prije kraja svake godine odluku o usklađivanju primitaka od rada i mirovina, s učinkom od 1. srpnja.

2. Iznos usklađivanja dobiva se množenjem međunarodnog indeksa za Bruxelles s posebnim pokazateljem. Usklađivanje je u neto iznosu izraženo kao jedinstveni postotak.

3. Tako utvrđeni iznos usklađivanja unosi se u tablice osnovnih plaća iz članka 66. Pravilnika, [...], u skladu sa sljedećom metodom:

[...]

5. U Belgiji i Luksemburgu ne primjenjuje se koeficijent ispravka. Primjenjivi koeficijenti ispravka:

a) na plaće dužnosnika Unije koji rade u drugim državama članicama i u nekim drugim mjestima rada;

b) [...] na Unijine mirovine isplaćene u drugim državama članicama za dio koji se odnosi na prava stečena prije 1. svibnja 2004.,

određuju se na temelju omjera između odgovarajućih gospodarskih pariteta iz članka 1. i deviznih tečajeva navedenih u članku 63. Pravilnika o osoblju za odgovarajuće zemlje.

U mjestima rada s visokom stopom inflacije primjenjuju se postupci iz članka 8. ovog priloga u vezi s retroaktivnom primjenom koeficijenata ispravka.

[...]”

8 Članak 8. Priloga XI. Pravilniku o osoblju određuje datume od kada godišnje i intermedijarno usklađivanje koeficijenta ispravka za mjesta s visokim rastom troškova života proizvodi učinke.

9 Poglavlje 5. Priloga XI. Pravilniku o osoblju nosi naslov „Klauzula o izuzećima”. Sastoji se samo od članka 10. koji glasi:

„Ako se u Uniji ozbiljno i naglo pogorša gospodarska i socijalna situacija, procijenjena u svjetlu objektivnih podataka koje za te potrebe dostavi Komisija, ona podnosi odgovarajuće prijedloge o kojima odlučuju Europski parlament i Vijeće u skladu s člankom 336. [UFEU-a].”

- 10 Sukladno članku 15. stavku 1. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, njegove odredbe primjenjuju se od 1. srpnja 2004. do 31. prosinca 2012.
- 11 U prosincu 2010. Vijeće Europske unije izjavilo je da je „nedavna gospodarska i financijska kriza koja se dogodila u [Uniji] i koja zahtijeva znatne proračunske prilagodbe kao i povećana nesigurnost zaposlenja u više država članica [uzrokovala] ozbiljno i naglo pogoršanje gospodarske i socijalne situacije unutar Unije.” Zatražilo je od Komisije da, na temelju članka 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, kao i u svjetlu objektivnih podataka koje je za te potrebe dostavila Komisija, pravovremeno podnese odgovarajuće prijedloge kako bi ih Europski parlament i Vijeće mogli ispitati i prihvatiti prije kraja 2011. godine (presuda od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće, C-63/12, EU:C:2013:752, t. 12.).
- 12 Komisija je 13. srpnja 2011. podnijela izvješće Vijeću o klauzuli o izuzećima (članak 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju) (COM(2011) 440 *final*). U tom izvješću stoji da, sukladno pokazateljima, postupno dolazi do gospodarskog oporavka u Europskoj uniji. U tom je izvješću zaključeno da, u relevantnom razdoblju od 1. srpnja 2010., odnosno datuma kada posljednje godišnje usklađivanje primitaka od rada proizvodi učinke pa do sredine svibnja 2011., datuma kada su bili raspoloživi najnoviji podaci, nije bilo ozbiljnog i naglog pogoršanja gospodarske i socijalne situacije u Uniji te da stoga nema mjesta podnošenju prijedloga na temelju članka 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju. Ispitivanje izvješća od 13. srpnja 2011. potaknulo je u okviru Vijeća rasprave koje su rezultirale novim zahtjevom Vijeća Komisiji, usmjerenim na postupanje po spomenutom članku te pravovremeno podnošenje odgovarajućeg prijedloga usklađivanja primitaka od rada kako bi ga Parlament i Vijeće mogli ispitati i prihvatiti prije kraja 2011. godine (presuda od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće, C-63/12, EU:C:2013:752, t. 13. do 15.).
- 13 U odgovoru na taj zahtjev, Komisija je donijela Obavijest COM(2011) 829 *final* od 24. studenoga 2011. koja sadržava dopunu izvješća od 13. srpnja 2011., a koja se ponajprije temelji na europskim gospodarskim predviđanjima koje je 10. studenoga 2011. priopćila Opća uprava Komisije „Gospodarska i financijska pitanja”. U toj dopuni, Komisija je navela da su spomenuta predviđanja „u odnosu na predviđanja objavljena na proljeće ukaz[ivala] na slabljenje tendencija za 2011. godinu, kako po pitanju gospodarskih pokazatelja tako i po pitanju onih socijalnih, te pokaz[ivala] da je europsko gospodarstvo u poteškoćama.” Ipak, Komisija je držala da, vodeći računa o više elemenata, Unija nije suočena s izvanrednom situacijom u smislu članka 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, koja bi opravdavala donošenje mjera koje premašuju smanjenu kupovnu moć na temelju „redovne” metode, kako to predviđa članak 3. spomenutog priloga. Ona je navela da, posljedično, nije u mogućnosti pozvati se na klauzulu o izuzećima, a da ne povrijedi članak 10. tog priloga. Istoga dana, Komisija je podnijela prijedlog uredbe Vijeća o usklađivanju, s učinkom od 1. srpnja 2011., primitaka od rada i mirovina službenika i drugih djelatnika Unije i koeficijenata za ispravak koji se primjenjuju na te primitke od rada i mirovine (COM(2011) 820 *final*), zajedno s pripadajućim obrazloženjem (u daljnjem tekstu: Prijedlog o usklađivanju primitaka od rada iz studenoga 2011.). Usklađivanje primitaka od rada predloženo na temelju „redovne” metode predviđene člankom 3. predmetnog priloga bilo je 1,7 % (presuda od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće, C-63/12, EU:C:2013:752, t. 16. i 17.).
- 14 Nadalje, 13. prosinca 2011., Komisija je Parlamentu i Vijeću prosljedila prijedlog u vezi s uredbom Parlamenta i Vijeća o izmjeni Pravilnika o osoblju (u daljnjem tekstu: Prijedlog izmjene Pravilnika o osoblju iz prosinca 2011.).
- 15 Odlukom Vijeća 2011/866/EU od 19. prosinca 2011. o prijedlogu Komisije za Uredbu Vijeća o usklađivanju, s učinkom od 1. srpnja 2011., primitaka od rada i mirovina službenika i drugih djelatnika Europske unije kao i koeficijenata ispravka koji se primjenjuju na te primitke od rada i mirovine (SL L 341, str. 54.), Vijeće je odlučilo ne prihvatiti Prijedlog o usklađivanju primitaka od rada iz studenoga 2011.

- 16 Dana 3. veljače 2012., Komisija je podnijela tužbu za poništenje Odluke 2011/866 (predmet C-63/12). Ona je, osim toga, predsjedništvu Vijeća uputila dopis od 25. siječnja 2012., zaprimljen u tajništvu Vijeća 20. veljače 2012., pozivajući ga, na temelju članka 265. UFEU-a, da u roku od dva mjeseca od primitka tog dopisa prihvati Prijedlog o usklađivanju primitaka od rada iz studenoga 2011. Vijeće je „obaviješteno” o predmetnom dopisu.
- 17 Dana 26. travnja 2012., Komisija je podnijela tužbu na temelju članka 265. UFEU-a, kojom je od Suda zahtijevala da utvrdi da je, neprihvatanjem Prijedloga o usklađivanju primitaka od rada iz studenoga 2011., Vijeće povrijedilo obveze koje ima na temelju Pravilnika o osoblju (predmet C-196/12).
- 18 Dana 9. veljače 2013., Vijeće je, sa svoje strane, podnijelo tužbu čiji je glavni predmet bio zahtjev za poništenje Obavijesti Komisije od 24. studenoga 2011., s obzirom na to da je Komisija njome konačno odbila podnijeti odgovarajuće prijedloge Parlamentu i Vijeću na temelju članka 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, kao i Prijedlog o usklađivanju primitaka od rada iz studenoga 2011. te, podredno, utvrđenje, na temelju članka 265. UFEU-a, povrede Ugovora na temelju činjenice da se Komisija suzdržala od podnošenja odgovarajućih prijedloga Parlamentu i Vijeću na temelju tog članka (predmet C-66/12).
- 19 Dana 23. listopada 2013., Parlament i Vijeće su, nakon tripartitnih pregovora, donijeli prijedlog izmjene Pravilnika o osoblju iz prosinca 2011., u obliku Uredbe (EU, Euratom) br. 1023/2013 o izmjeni Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije (SL 2013., L 287, str. 15.). Navedenom je uredbom, među ostalim, u Prilog XI. Pravilniku o osoblju uvedena nova metoda u vezi s godišnjim usklađivanjem primitaka od rada iz članka 65. stavka 1. Pravilnika o osoblju.
- 20 Međutim, članak 19. Priloga XIII. Pravilniku o osoblju, kako je izmijenjen Uredbom br. 1023/2013, predviđao je da članci 63. do 65., 82. i 83.a Pravilnika o osoblju, njegovi Prilozi XI. i XII. te članak 20. stavak 1. i članci 64., 92. i 132. uvjeta zaposlenja ostalih službenika kako su bili na snazi prije 1. studenoga 2013., odnosno odredbe koje se odnose na usklađivanje primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika Unije, nastavljaju biti na snazi isključivo za potrebe bilo kakvog usklađivanja u svrhu poštovanja presude Suda Europske Unije u skladu s člankom 266. UFEU-a o primjeni tih članaka.
- 21 Dana 19. studenoga 2013., Sud je odbio tužbe koje je podnijela Komisija u predmetima C-63/12 i C-196/12 te posljedično obustavio postupak u odnosu na tužbe koje je podnijelo Vijeće u predmetu C-66/12 (presude od 19. studenoga 2013., Vijeće/Komisija, C-66/12, EU:C:2013:751; od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće, C-63/12, EU:C:2013:752, i od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće, C-196/12, EU:C:2013:753).
- 22 Dana 29. studenoga 2013., Komisija je obavijestila sindikalna ili strukovna udruženja (u daljnjem tekstu: SSU) da će se 2. prosinca 2013. održati sastanak socijalnog dijaloga o presudama od 19. studenoga 2013., Vijeće/Komisija (C-66/12, EU:C:2013:751), od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće (C-63/12, EU:C:2013:752), i od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće (C-196/12, EU:C:2013:753).
- 23 Dana 9. prosinca 2013., potpredsjednik Komisije, zadužen za upravu, obavijestio je predstavnike osoblja da će, u dogovoru s predsjednikom, predložiti kolegiju usklađivanje plaća od 0,9 % za 2011., s učinkom od 1. srpnja 2011., i od 0,9 % za 2012., s učinkom od 1. srpnja 2012.
- 24 Dana 10. prosinca 2013., Komisija je obavijestila predstavnike osoblja da je ona, istoga dana, dostavila Parlamentu i Vijeću, na temelju članka 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, prijedloge uredbi za usklađivanje primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika Unije od 0,9 %, za 2011., s učinkom od 1. srpnja 2011., i od 0,9 % za 2012., s učinkom od 1. srpnja 2012.

- 25 Dana 17. prosinca 2013., nakon obavijesnog sastanka koji je organiziralo potpredsjedništvo Komisije, središnji odbor osoblja istaknuo je u objavi upućenoj kolegiju povjerenika, da se nije slagao s prijedlozima uredbi iz točke 24. ove presude, ocijenivši da su u njima navedeni podaci bili posve arbitrarni, nisu se temeljili ni na kakvoj preciznoj statistici ili bilo kakvom objektivnom elementu te nisu počivali ni na kakvoj tehničkoj bazi.
- 26 Dopisima od 18. prosinca 2013. i od 26. veljače 2014., tužitelji, Association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique européenne (TAO-AFI) i Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens – Section du Parlement européen (SFIE-PE), obavijestili su predsjednika Parlamenta da se ne slažu s novim prijedlogom Komisije, zbog toga što se ne temelji na nikakvoj metodi izračuna koju je moguće provjeriti i osniva se samo na razlozima svrsishodnosti.
- 27 Internom porukom elektroničke pošte od 19. prosinca 2013., glavna direktorica za ljudske resurse Komisije, Irene Souka, obavijestila je osoblje Komisije, među ostalim, da je Komisija imala zakonsku obvezu podnošenja Parlamentu i Vijeću novih prijedloga za usklađivanje primitaka od rada za godine 2011. i 2012. i da su ti prijedlozi predviđali usklađivanje od 0,9 % za 2011., s učinkom od 1. srpnja 2011., i od 0,9 % za 2012., s učinkom od 1. srpnja 2012. U toj poruci elektroničke pošte također je pojašnjeno da je Odbor za pravna pitanja Parlamenta podržao te prijedloge 16. prosinca 2013. i da ih sada treba proslijediti Vijeću početkom 2014. godine.
- 28 Dopisom od 22. siječnja 2014., I. Souka odgovorila je na otvoreno pismo od 25. studenoga 2013. i poruku elektroničke pošte od 13. siječnja 2014., upućene M. Šefčoviću, potpredsjedniku Komisije, od strane jednog SSU-a. U tom dopisu ona je, među ostalim, podsjetila da su dva sastanka socijalnog dijaloga organizirana prije nego li je prijedlog Komisije o usklađivanju primitaka od rada bio podnesen Parlamentu i Vijeću, odnosno razmjena mišljenja sa svim SSU-ima 2. prosinca 2013. u vezi s različitim alternativama kojima je raspolagala Komisija s obzirom na presudu od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće (C-63/12, EU:C:2013:752), i prezentaciju M. Šefčoviča svim SSU-ima, 9. prosinca 2013., pristupa koji je Komisija namjeravala zauzeti u odnosu na to pitanje.
- 29 Dana 4. ožujka 2014. održani su tripartitni pregovori između Parlamenta, Vijeća i Komisije povodom tog prijedloga. Ti su pregovori rezultirali sporazumom o godišnjem usklađivanju primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika EU-a za 2011. i 2012. godinu.
- 30 Porukom elektroničke pošte od 7. ožujka 2014., Komisija je obavijestila tužitelje da bi, sukladno sporazumu koji je proizašao iz tripartitnih pregovora od 4. ožujka 2014., godišnje usklađivanje iznosilo 0 % za 2011., s učinkom od 1. srpnja 2011., i 0,8 % za 2012., s učinkom od 1. srpnja 2012. Ona je istaknula da je taj sporazum bio rezultat intenzivnih pregovora s Parlamentom i Vijećem nakon presude od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće (C-63/12, EU:C:2013:752), te da je osim toga isti odgovarao njezinoj volji da postigne brz i razuman sporazum o svim pitanjima koja se odnose na godišnje usklađivanje primitaka od rada. Komisija je još navela da je ona, iako je njezin prvotni prijedlog bio usklađivanje od 0,9 % za 2011. i od 0,9 % za 2012., morala uzeti u obzir mandat Vijeća, koji se sastojao od usklađivanja od 0 % za 2011. i od 0 % za 2012., te marginu prosudbe priznatu Parlamentu i Vijeću presudom Suda.
- 31 Dana 11. ožujka 2014., Parlament je na plenarnoj sjednici donio stajalište o kompromisnom tekstu koji je rezultat tripartitnih pregovora od 4. ožujka 2014., u skladu s kojim će se primjenjivati stopa usklađivanja primitaka od rada i mirovina od 0 % za 2011. i od 0,8 % za 2012. te zamrzavanje primitaka od rada i mirovina za 2013. i 2014. godinu. Dana 16. travnja 2014., Vijeće je odobrilo stajalište Parlamenta i, sukladno članku 294. stavku 4. UFEU-a, donesene su uredbe (EU) br. 422/2014 i 423/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju s učinkom od 1. srpnja 2011., odnosno 1. srpnja 2012., primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika Europske unije te o koeficijentima ispravka koji se na njih primjenjuju (SL 2014., L 129, redom, str. 5. i str. 12., u daljnjem tekstu: pobijane uredbe).

32 Uvodne izjave Uredbe br. 422/2014 glase:

- „(1) U svojoj presudi u predmetu C-63/12, Komisija protiv Vijeća, [Sud] pojasnio je da su institucije [bile] dužne svake godine odlučiti o usklađivanju primitaka od rada, bilo na temelju ‚matematičkog‘ usklađivanja prema metodi utvrđenoj u članku 3. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, bilo odstupanjem od tog ‚matematičkog‘ izračuna u skladu s člankom 10. tog priloga.
- (2) Svrha članka 19. Priloga XIII. Pravilniku o osoblju, kako je zadnje izmijenjen Uredbom [br. 1023/2013], jest da institucijama omogući poduzimanje potrebnih mjera kako bi riješile sporove koji se odnose na usklađivanja primitaka od rada i mirovina iz 2011. i 2012. u skladu s presudom Suda, uzimajući u obzir legitimna očekivanja osoblja da će institucije svake godine odlučiti o usklađivanju njihovih primitaka od rada i mirovina.
- (3) Radi poštovanja presude Suda C-63/12, kada Vijeće utvrdi da je došlo do ozbiljnog i naglog pogoršanja gospodarske i socijalne situacije u Uniji, Komisija treba podnijeti prijedlog u skladu s postupkom utvrđenim u članku 336. [UFEU-a] kako bi [Parlament] uključila u zakonodavni postupak. Vijeće je 4. studenoga 2011. utvrdilo da financijska i gospodarska kriza koja se odvija u Uniji i koja [je] za posljedicu ima[la] značajne fiskalne prilagodbe u većini država članica predstavlja ozbiljno i naglo pogoršanje gospodarske i socijalne situacije u Uniji. Vijeće je stoga zatražilo da Komisija, u skladu s člankom 241. UFEU-a, provede članak 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju i da podnese odgovarajući prijedlog usklađivanja primitaka od rada.
- (4) Sud je potvrdio da na temelju klauzule o izuzećima [Parlament] i Vijeće imaju visoki stupanj diskrecijskog prava u pogledu usklađivanja primitaka od rada i mirovina. Ekonomski i socijalni podaci za razdoblje od 1. srpnja 2010. do 31. prosinca 2011., kao što je utjecaj financijske i gospodarske krize na niz država članica u jesen 2011., što je uzrokovalo neposredno pogoršanje gospodarske i socijalne situacije u Uniji i rezultiralo značajnim makroekonomskim prilagodbama, visokom razinom nezaposlenosti te visokom razinom javnog deficita i duga u Uniji, opravdavaju usklađivanje primitaka od rada i mirovina u Belgiji i Luksemburgu od 0 % za 2011. To usklađivanje dio je općeg pristupa u rješavanju sporova koji se odnose na usklađivanja primitaka od rada i mirovina u 2011. i 2012., a uključuje i usklađivanje od 0,8 % za 2012.
- (5) Slijedom navedenog, tijekom razdoblja od pet godina (2010. - 2014.) usklađivanje primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika [Unije] jest kako slijedi: u 2010. primjena metode utvrđene u članku 3. Priloga XI. Pravilniku o osoblju rezultirala je usklađivanjem od 0,1 %. Za 2011. i 2012., opći pristup u rješavanju sporova koji se odnose na usklađivanja primitaka od rada i mirovina u 2011. i 2012. rezultira usklađivanjem od 0 % odnosno 0,8 %. Nadalje, u okviru političkog kompromisa o reformi Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika, odlučeno je zamrznuti primitke od rada i mirovine za 2013. i 2014. godinu.”

33 Uvodne izjave Uredbe br. 423/2014 glase:

- „(1) U svojoj presudi u predmetu C-63/12, Komisija protiv Vijeća, [Sud] pojasnio je da su institucije [bile] dužne svake godine odlučiti o usklađivanju primitaka od rada, bilo na temelju ‚matematičkog‘ usklađivanja prema metodi utvrđenoj u članku 3. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, bilo odstupanjem od tog ‚matematičkog‘ izračuna u skladu s člankom 10. tog priloga.
- (2) Svrha članka 19. Priloga XIII. Pravilniku o osoblju, kako je zadnje izmijenjen Uredbom br. [1023/2013], jest da institucijama omogući poduzimanje potrebnih mjera kako bi riješile sporove koji se odnose na usklađivanja primitaka od rada i mirovina iz 2011. i 2012. u skladu s presudom Suda, uzimajući u obzir legitimna očekivanja osoblja da će institucije svake godine odlučiti o usklađivanju njihovih primitaka od rada i mirovina.

- (3) Radi poštovanja presude Suda u predmetu C-63/12, kada Vijeće utvrdi da je došlo do ozbiljnog i naglog pogoršanja gospodarske i socijalne situacije u Uniji, Komisija treba podnijeti prijedlog u skladu s postupkom utvrđenim u članku 336. [UFEU-a] kako bi [Parlament] uključila u zakonodavni postupak. Vijeće je 25. listopada 2012. utvrdilo da procjena Komisije koja je predstavljena u njezinu izvješću o klauzuli o izuzećima n[ij]e odražava[la] ozbiljno i naglo pogoršanje gospodarske i socijalne situacije u Uniji u 2012., kako [su] ukaz[ivali] javno dostupni objektivni ekonomski podaci. Vijeće je stoga zatražilo da Komisija u skladu s člankom 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju podnese odgovarajući prijedlog usklađivanja plaća za 2012.
- (4) Sud je potvrdio da na temelju klauzule o izuzećima [Parlament] i Vijeće imaju visoki stupanj diskrecijskog prava u pogledu usklađivanja primitaka od rada i mirovina. Ekonomski i socijalni podaci za razdoblje od 1. srpnja 2011. do 31. prosinca 2012., kao što su posljedice gospodarskog pada u jesen 2011. koje su rezultirale gospodarskom recesijom u Uniji i pogoršanjem socijalne situacije kao i kontinuirano visokim razinama nezaposlenosti te javnog deficita i duga u Uniji, opravdavaju usklađivanje primitaka od rada i mirovina u Belgiji i Luksemburgu od 0,8 % za 2012. To usklađivanje dio je općeg pristupa u rješavanju sporova koji se odnose na usklađivanja primitaka od rada i mirovina u 2011. i 2012., a uključuje i usklađivanje od 0 % za 2011.
- (5) Slijedom navedenog, tijekom razdoblja od pet godina (2010. – 2014.) usklađivanje primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika [Unije] jest kako slijedi: u 2010. primjena metode utvrđene u članku 3. Priloga XI. Pravilniku u osoblju rezultirala je usklađivanjem od 0,1 %. Za 2011. i 2012., opći pristup u rješavanju sporova koji se odnose na usklađivanja primitaka od rada i mirovina u 2011. i 2012. rezultira usklađivanjem od 0 % odnosno 0,8 %. Nadalje, u okviru političkog kompromisa o reformi Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika, odlučeno je zamrznuti primitke od rada i mirovine za 2013. i 2014. godinu.”

Postupak i zahtjevi stranaka

- 34 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 16. lipnja 2014. tužitelji su pokrenuli ovaj postupak.
- 35 Podneskom koji je tajništvo Općeg suda zaprimilo 10. rujna 2014. Komisija je zatražila intervenciju u potporu zahtjeva Parlamenta i Vijeća.
- 36 Aktima podnesenima tajništvu Općeg suda 17. rujna 2014., Parlament i Vijeće su istaknuli prigovor nedopuštenosti na temelju članka 114. stavka 1. Poslovnika Općeg suda od 2. svibnja 1991.
- 37 Dana 31. listopada 2014., tužitelji su podnijeli svoja očitovanja na prigovore nedopuštenosti koje su istaknuli Parlament i Vijeće.
- 38 Rješenjem od 25. veljače 2015., Opći je sud odlučio da se prigovori nedopuštenosti spoje s odlučivanjem o meritumu.
- 39 Parlament i Vijeće podnijeli su svoje odgovore na tužbu 14. travnja 2015.
- 40 Rješenjem od 15. travnja 2015. predsjednik osmog vijeća Općeg suda dopustio je intervenciju Komisije.
- 41 Komisija je 29. svibnja 2015. podnijela intervencijski podnesak.
- 42 Tužitelji su 20. srpnja 2015. podnijeli svoja očitovanja na intervencijski podnesak Komisije.
- 43 Opći je sud 22. siječnja 2016. strankama uputio nekoliko pitanja u okviru mjera upravljanja postupkom iz članka 89. stavka 3. točaka (a) i (b) Poslovnika. Stranke su na tu mjeru upravljanja postupkom odgovorile 8. veljače 2016.

- 44 Tužitelji od Općeg suda zahtijevaju da:
- poništi pobijane uredbe;
  - naloži Parlamentu i Vijeću snošenje troškova.
- 45 Parlament i Vijeće, koje podupire Komisija, od Općeg suda zahtijevaju da:
- proglasi tužbu nedopuštenom;
  - podredno, odbije tužbu;
  - naloži tužiteljima snošenje troškova.

Pravo

- 46 U prilog svojoj tužbi, tužitelji ističu jedan tužbeni razlog koji se temelji na bitnim povredama postupka pobijanim uredbama zbog nepoštovanja Parlamenta i Vijeća njihovih postupovnih prava propisanih odredbama Direktive 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici (SL 2002., L 80, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 5., str. 182.), člankom 9. stavkom 3., člancima 10., 10.a, 10.b, 10.c, 24.b, 55. i člankom 1. Priloga II. Pravilniku o osoblju, kako je izmijenjen Uredbom br. 1023/2013, te Okvirnim sporazumom od 12. srpnja 1990. i Okvirnim sporazumom od 18. prosinca 2008. koje su sklopili Parlament i Komisija s više SSU-ova, a kojima se jamče prava u pogledu obavješćivanja i savjetovanja s njima, utvrđena u člancima 27. i 28. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i članku 154. UFEU-a.

Dopuštenost

- 47 I Parlament i Vijeće pozivaju se na nedopuštenost zahtjeva za poništenje zbog toga što su, s jedne strane, pobijane uredbe donesene u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, pripadaju kategoriji akata opće primjene, zakonodavne prirode, u odnosu na koje članak 263. četvrti podstavak UFEU-a podvrgava dopuštenost tužbe za poništenje koju podnesu fizičke ili pravne osobe, poštovanju uvjeta izravnog i osobnog utjecaja koji u predmetnom slučaju nisu ispunjeni i, s druge strane, što povrh toga tužitelji ne ispunjavaju uvjete uspostavljene sudskom praksom kad je riječ o dopuštenosti tužbe za poništenje koju podnese udruženje.
- 48 Komisija se pridružuje argumentaciji Parlamenta i Vijeća.
- 49 Tužitelji tvrde da ispunjavaju uvjete izravnog i osobnog utjecaja iz članka 263. četvrtog podstavka UFEU-a. Na njih se pobijane uredbe dakle izravno odnose, s obzirom na to da je njihov izravni učinak lišavanje tužitelja njihova prava na savjetovanje i pregovaranje iz članka 27. i 28. Povelje o temeljnim pravima, na koje se mogu pozvati kao priznati SSU-ovi, na temelju odredbi Direktive 2002/14, članka 9. stavka 3., članka 10., 10.a, 10.b, 10.c, 24.b, 55. i članka 1. Priloga II. Pravilniku o osoblju, kako je izmijenjen Uredbom br. 1023/2013, te Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. koji su sklopili SSU i Parlament i Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. koji su sklopili SSU i Komisija. Na njih se nadalje pobijane uredbe osobno odnose zbog njihova svojstva predstavnika osoblja Unije, što ih razlikuje u odnosu na sve druge osobe. Oni se također razlikuju s obzirom na priznavanje njihova svojstva službenih sugovornika u Okvirnom sporazumu od 12. srpnja 1990. i Okvirnom sporazumu od 18. prosinca 2008.

- 50 Tužitelji nadalje tvrde da su procesno legitimirani na temelju sudske prakse koja se odnosi na dopuštenost tužbe za poništenje koju podnesu udruženja. Naime oni navode da na temelju te sudske prakse, pobijane uredbe izravno i osobno utječu na njihovo svojstvo priznatih pregovarača na način da proizvode pravne učinke koji mogu značajno izmijeniti njihov pravni položaj socijalnog partnera.
- 51 Nadalje, tužitelji osporavaju argumentaciju Komisije u skladu s kojom se oni ne mogu pozivati na prava iz Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., jer ne ispunjavaju kriterije reprezentativnosti koje on predviđa. Na prvom mjestu, oni ističu da, protivno SFIE-PE-u, SFIE-dio Komisija nije stranka ovog postupka, tako da Komisijini argumenti koji se odnose na nepostojanje reprezentativnosti potonjeg nisu relevantni. Na drugom mjestu, oni ističu da TAO-AFI nije primio nikakvu obavijest od Komisije o eventualnom ukidanju prava koje on ima na temelju tog okvirnog sporazuma, kako je predviđeno člankom 11. tog okvirnog sporazuma, i da je on, u svakom slučaju, član konfederacije PLUS koja je sama predstavničko udruženje sindikata.
- 52 U tom pogledu valja podsjetiti, kao što to pravilno ističu Parlament i Vijeće, da su pobijane uredbe donesene na temelju članka 336. UFEU-a, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom.
- 53 Stoga pobijane uredbe pripadaju kategoriji općih akata zakonodavne prirode u pogledu kojih se člankom 263. četvrtim podstavkom UFEU-a dopuštenost tužbe za poništenje koju podnosi fizička ili pravna osoba uvjetuje poštovanjem uvjeta izravnog i osobnog utjecaja (vidjeti u tom smislu presudu od 3. listopada 2013., *Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Parlament i Vijeće*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, t. 56. do 60.).
- 54 Protivno onomu što tužitelji tvrde u točki 10. tužbe, i ako se utvrdi okolnost da su oni koristili pravo obavještanja i savjetovanja u pogledu prijedloga usklađivanja primitaka od rada i mirovina koje je Komisija podnijela Parlamentu i Vijeću, na temelju čega su donesene pobijane uredbe, njome se ne može dokazati da su te uredbe na njih izravno utjecale.
- 55 Međutim, valja podsjetiti da se, sukladno stalnoj sudskoj praksi, dopuštenost tužbi za poništenje koje podnesu udruženja, bilo da su SSU-ovi ili udruženja SSU-ova, može dopustiti u tri vrste situacija. Na prvom mjestu, ako neka zakonska odredba izričito priznaje strukovnim udruženjima niz postupovnih mogućnosti, na drugom mjestu, ako udruženje predstavlja interese svojih članova koji sami imaju procesnu legitimaciju i, na trećem mjestu, ako je udruženje individualizirano s obzirom na utjecaj na njegove vlastite interese kao udruženja, osobito ako akt čije se poništenje traži utječe na njegov položaj pregovarača (vidjeti u tom smislu rješenja od 8. rujna 2005., *Lorte i dr./Vijeće*, T-287/04, EU:T:2005:304, t. 64. i navedenu sudsku praksu, i od 3. travnja 2014., *CFE-CGC France Télécom-Orange/Komisija*, T-2/13, neobjavljeno, EU:T:2014:226, t. 27. do 31.).
- 56 U predmetnom slučaju, tužitelji ne tvrde da predstavljaju interese svojih članova, dužnosnika i službenika Unije, koji sami imaju procesnu legitimaciju, nego tvrde da imaju aktivnu procesnu legitimaciju s obzirom na to da su, s jedne strane, pobijane uredbe utjecale na njihove vlastite interese i, s druge strane, da tvrde da su Vijeće i Parlament povrijedili njihova postupovna prava.

Utjecaj na vlastite interese tužitelja

- 57 Valja podsjetiti da se, sukladno sudskoj praksi, ne može smatrati da se na udruženje osnovano za obranu kolektivnih interesa neke kategorije osoba izravno i osobno odnosi akt koji utječe na opće interese te kategorije (presuda od 18. ožujka 1975., *Union syndicale-Service public européen i dr./Vijeće*, 72/74, EU:C:1975:43, t. 17.).

- 58 Također valja podsjetiti da sama okolnost da su predstavničke organizacije osoblja sudjelovale u pregovorima koji su doveli do donošenja pobijanih uredbi nije dovoljna za izmjenu prirode prava na postupanje koje, u okviru članka 263. UFEU-a, one mogu imati u odnosu na te odredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 18. ožujka 1975., *Union syndicale-Service public européen* i dr./Vijeće, 72/74, EU:C:1975:43, t. 19.).
- 59 Posljedično, tužitelji moraju dokazati da su oni individualizirani u odnosu na pobijane uredbe zbog utjecaja na njihove vlastite interese kao SSU.
- 60 U predmetnom slučaju, tužitelji samo tvrde da su pobijane uredbe utjecale na njihov položaj pregovarača, kao predstavnika osoblja, koji im je priznat Okvirnim sporazumom od 12. srpnja 1990. i Okvirnim sporazumom od 18. prosinca 2008., s obzirom na to da proizvode obvezujuće pravne učinke.
- 61 Stoga, valja utvrditi da tužitelji nisu dokazali da pobijane uredbe utječu na njihove vlastite interese u smislu sudske prakse navedene u točki 55. ove presude.

Postojanje zakonske odredbe kojom se profesionalnim udruženjima izričito priznaje niz postupovnih mogućnosti

- 62 Tužitelji u jedinom tužbenom razlogu u biti ističu da postupovna jamstva propisana odredbama Direktive 2002/14, članka 9. stavka 3., članaka 10., 10.a, 10.b, 10.c, 24.b, 55. i članka 1. Priloga II. Pravilniku o osoblju, Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. i Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., čiji je cilj omogućiti korištenje prava obavještanja i savjetovanja SSU-ova, utvrđena u člancima 27. i 28. Povelje o temeljnim pravima i članku 154. UFEU-a, nisu bila poštovana u okviru donošenja pobijanih uredbi, što predstavlja bitne povrede postupka pobijanim uredbama.
- 63 Parlament i Vijeće tvrde da tužitelji ne uživaju nikakva postupovna jamstva u okviru usklađivanja primitaka od rada koje je dovelo do donošenja pobijanih uredbi. Dakle, Parlament smatra da se tužitelji ne mogu izravno pozvati na postupovna prava na temelju članka 336. UFEU-a, ni članaka 27. i 28. Povelje o temeljnim pravima. Tužitelji ne mogu koristiti ni postupovna prava iz odredbi Pravilnika o osoblju na koja se pozivaju. Tako članak 9. stavak 3. Pravilnika o osoblju ne sadržava nikakvo upućivanje na SSU, nego se samo odnosi na ovlasti odbora osoblja.
- 64 Nadalje, kad je riječ o članku 10. Pravilnika o osoblju koji propisuje savjetovanje s Odborom za Pravilnik o osoblju o svim prijedlozima revizije Pravilnika o osoblju, on nije primjenjiv u predmetnom slučaju, s obzirom na to da pobijane uredbe, sukladno tvrdnjama Parlamenta i Vijeća, predstavljaju običnu izmjenu Pravilnika o osoblju, a ne njegovu „reviziju”. To osobito proizlazi iz upotrebe pojma „godišnja revizija primitaka od rada” iz članaka 64. i 65. Pravilnika o osoblju te Priloga XI. Pravilniku o osoblju, kojim su uređeni načini primjene tih odredbi. Tako, sukladno tvrdnjama Parlamenta i Vijeća, iako je namjera poslodavca bila podvrgnuti postupku iz članka 10. Pravilnika o osoblju prijedloge izmjena njegovih osnovnih pravila, to nije slučaj u odnosu na izmjene Pravilnika o osoblju u vezi s usklađivanjem primitaka od rada. To vrijedi i za članak 10.a i članak 10.b Pravilnika o osoblju, koji se također odnose na prijedloge revizije Pravilnika o osoblju iz članka 10. tog pravilnika.
- 65 Nadalje, čak i u slučaju da je članak 10. Pravilnika o osoblju primjenjiv, njime nisu predviđena nikakva postupovna prava u korist SSU-ova, s obzirom na to da su predmetna prava rezervirana za Odbor za Pravilnik o osoblju. Ni članci 10.a i 10.b Pravilnika o osoblju ne sadržavaju takva prava. Tako, Parlament i Vijeće naglašavaju da, u okviru savjetovanja koje se može povesti s obzirom na prijedloge izmjena Pravilnika o osoblju na temelju članka 10.b, SSU-ovi djeluju ne dovodeći u pitanje statutarne ovlasti odbora osoblja. Također, oni ističu da sporazumi koje mogu sklopiti institucije i SSU-ovi, na koje se odnosi članak 10.c, „ne mogu dovesti do nikakvih izmjena Pravilnika o osoblju, nikakve proračunske obveze, ni odnositi se na funkcioniranje institucije”. Oni smatraju, kada bi bilo drugačije,

da bi se samo dužnosnici koji su zaposleni u institucijama koje su sklopile takve sporazume i koje imaju ulogu u donošenju pobijanih uredbi mogli pozvati na takva postupovna prava, što bi dovelo do diskriminacije u odnosu na dužnosnike Unije koju su zaposleni u drugim institucijama.

- 66 Parlament i Vijeće tvrde da područje primjene Direktive 2002/14, na koje se tužitelji također pozivaju, nije u vezi s postupkom usklađivanja primitaka od rada dužnosnika Unije.
- 67 Nadalje, Komisija tvrdi da tužitelji ne mogu koristiti nikakve postupovne garancije iz Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., s obzirom na to da nisu predstavnički SSU-ovi u smislu tog sporazuma.
- 68 U tom pogledu, najprije valja istaknuti da drugi do četvrti podstavak članka 154. UFEU-a, na koje se pozivaju tužitelji, samo propisuju uvjete pod kojima Komisija obavlja svoju ovlast inicijative u okviru primjene Unije njezine nadležnosti u okviru socijalne politike, kako je definirana člankom 153. UFEU-a. Članak 154. UFEU-a tako propisuje da je Komisija dužna, prije nego li podnese prijedloge u području socijalne politike, savjetovati se sa socijalnim partnerima o mogućem smjeru djelovanja Unije, a zatim, ako ocijeni da je djelovanje preporučljivo, savjetovati se sa socijalnim partnerima o sadržaju predviđenog prijedloga, pri čemu to savjetovanje može, ovisno o slučaju, predstavljati priliku za navedene partnere da obavijeste Komisiju o svojoj želji da među sobom sklope sporazum na razini Unije, sukladno postupku propisanom člankom 155. UFEU-a. Treba stoga utvrditi da članak 154. UFEU-a ne propisuje opće pravo na obavještanje i savjetovanje SSU-ova.
- 69 Nadalje, valja podsjetiti da, sukladno sudskoj praksi, činjenica da neka osoba, na bilo koji način, intervenira u postupak u kojem se donosi akt Unije može individualizirati tu osobu u odnosu na akt o kojem je riječ samo ako joj primjenjivi propisi Unije daju određena postupovna jamstva. Osim ako nije izričito propisano suprotno, ni postupkom izrade općih akata ni samim tim aktima ne zahtijeva se, na temelju općih načela prava Unije, kao što je pravo na saslušanje i obavještanje, sudjelovanje osoba na koje utječe jer interese tih osoba zastupaju politička tijela koja donose te akte (presuda od 2. ožujka 2010., Arcelor/Parlament i Vijeće, T-16/04, EU:T:2010:54, t. 119.).
- 70 Člancima 27. i 28. Povelje o temeljnim pravima, na koje se tužitelji također pozivaju, propisano je pravo radnika na informiranje i savjetovanje u poduzeću i pravo na kolektivno pregovaranje i djelovanje. Tako valja istaknuti da se, sukladno sudskoj praksi, te odredbe mogu primijeniti u odnosima između institucija Unije i njihovih zaposlenika, kako proizlazi iz presude od 19. rujna 2013., Réexamen Komisija/Strack (C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570). Međutim, na temelju teksta tih istih odredbi, korištenje prava koja one utvrđuju ograničeno je na slučajeve i uvjete propisane pravom Unije.
- 71 Stoga valja provjeriti propisuju li odredbe prava Unije na koje se pozivaju tužitelji, osim članaka 27. i 28. Povelje o temeljnim pravima, postupovna prava na koja su se oni mogli pozvati na dan donošenja pobijanih uredbi.
- 72 Najprije se tužitelji u prilog svojoj argumentaciji pozivaju na Direktivu 2002/14. Valja podsjetiti da se, sukladno stalnoj sudskoj praksi, posljedično ne može smatrati da odredbe direktiva upućene državama članicama, a ne institucijama ili tijelima Unije, propisuju obveze institucijama za njihove odnose s njihovim osobljem (vidjeti u tom smislu presude od 9. rujna 2003., Rinke, C-25/02, EU:C:2003:435, t. 24., i od 21. svibnja 2008., Belfass/Vijeće, T-495/04, EU:T:2008:160, t. 43.).
- 73 Međutim, kao što je već presuđeno, okolnost da direktiva, kao takva, ne obvezuje institucije ne može isključiti da se na pravila ili načela propisana tom direktivom može pozvati protiv institucija ako se ona, kao takva, ne pojavljuju kao poseban oblik osnovnih pravila Ugovora i općih načela kojima su navedene institucije izravno obvezane (vidjeti u tom smislu presude od 9. rujna 2003., Rinke, C-25/02, EU:C:2003:435, t. 25. do 28.; od 21. rujna 2011., Adjemian i dr./Komisija, T-325/09 P, EU:T:2011:506, t. 56., i od 30. travnja 2009., Aayhan i dr./Parlament, F-65/07, EU:F:2009:43, t. 113.).

- 74 Isto tako, institucija može biti vezana direktivom ako je ona, u okviru svoje organizacijske autonomije i u okvirima Pravilnika o osoblju, nastojala izvršiti određenu obvezu propisanu direktivom ili u slučaju da unutarnji akt opće primjene sam izričito upućuje na mjere koje je donio zakonodavac Unije na temelju Ugovora. Konačno, institucije moraju, sukladno obvezi lojalnosti koju imaju, voditi računa, postupajući kao poslodavac, o zakonskim odredbama donesenima na razini Unije (presuda od 30. travnja 2009., Aayhan i dr./Parlement, F-65/07, EU:F:2009:43, t. 116. do 119.).
- 75 U predmetnom slučaju, ništa ne upućuje na to da su Parlament i Vijeće, donoseći pobijane uredbe, nastojali izvršiti određenu obvezu propisanu Direktivom 2002/14 ili da unutarnji akt opće primjene tih institucija izričito upućuje na odredbe te direktive.
- 76 Ostaje činjenica da uspostavljanje Direktivom 2002/14 općeg okvira o obavješćivanju i savjetovanju s radnicima predstavlja izraz općih načela prava Unije propisanih člankom 27. Povelje o temeljnim pravima koji obvezuju Parlament i Vijeće.
- 77 Sukladno članku 1. stavku 1. Direktive 2002/14, njezina je „[s]vrha [...] uspostaviti opći okvir kojim se utvrđuju minimalni zahtjevi u pogledu prava radnika na obavješćivanje i savjetovanje u poduzećima ili pogonima u Zajednici”.
- 78 Na temelju članka 2. točaka (f) i (g) Direktive 2002/14, pojam „obavješćivanje”, „prenošenje podataka predstavnicima radnika od strane poslodavca kako bi im se omogućilo upoznavanje s određenim predmetom i njegovo razmatranje” a, pojam „savjetovanje” znači „razmjena mišljenja i uspostavljanje dijaloga između predstavnika radnika i poslodavca“. Izraz „predstavni radnika” upućuje, sukladno članku 2. točki (e) iste direktive, na „predstavni[ke] radnika predviđen[e] nacionalnim pravom i/ili praksom”.
- 79 Člankom 4. Direktive 2002/14 definirana su praktična rješenja u pogledu obavješćivanja i savjetovanja kako slijedi:

„[...]

2. Obavješćivanje i savjetovanje obuhvaća:

- a) obavješćivanje o najnovijem i mogućem razvoju djelatnosti poduzeća ili pogona i njegovu gospodarskom položaju;
- b) obavješćivanje i savjetovanje o stanju, strukturi i mogućem razvoju zapošljavanja unutar poduzeća ili pogona i o bilo kakvim predviđenim anticipatornim mjerama, posebno kada je zaposlenje ugroženo;
- c) obavješćivanje i savjetovanje o odlukama koje će vjerojatno dovesti do značajnih promjena u organizaciji posla ili u ugovornim odnosima, uključujući i one koje su obuhvaćene odredbama Zajednice iz članka 9. stavka 1.

3. Vrijeme, način i sadržaj obavješćivanja mora omogućavati, na poseban način, predstavnicima radnika da provedu odgovarajuća istraživanja i, kada je to potrebno, da se pripreme za savjetovanje.

4. Savjetovanje se odvija:

- a) uz osiguravanje odgovarajućeg trenutka, metode i sadržaja;
- b) na odgovarajućoj rukovodećoj i predstavničkoj razini, ovisno o predmetu o kojem se raspravlja;

- c) na temelju podataka koje pruži poslodavac u skladu s člankom 2. točkom (f) i mišljenja koje predstavnici radnika imaju pravo izraziti;
- d) tako da se omogući predstavnicima radnika da se sastanu s poslodavcem i dobiju odgovor, kao i razloge za takav odgovor, na bilo koje mišljenje koje izraze;
- e) da bi se postigao sporazum oko odluka u nadležnosti poslodavca iz stavka 2. točke (c).”
- 80 Iz članka 1. stavka 1., članka 2. točaka (f) i (g) i članka 4. Direktive 2002/14 proizlazi da, s jedne strane, te odredbe propisuju minimalne uvjete za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima, ne dovodeći u pitanje odredbe koje su povoljnije za radnike, i da su, s druge strane, obavješćivanje i savjetovanje s radnicima organizirani putem predstavnika osoblja kako je propisano nacionalnim zakonodavstvom ili praksom.
- 81 Na temelju članka 9. stavka 3. Pravilnika o osoblju, odbor osoblja „zastupa interese osoblja prema instituciji i održava stalan kontakt između institucije i osoblja”. On „pridonosi nesmetanom funkcioniranju službe omogućujući osoblju da izražava mišljenje”.
- 82 Nadalje je člankom 10.b Pravilnika o osoblju određeno da, iako „[SSU-ovi] djeluju u općem interesu osoblja”, njihovo djelovanje „ne dovod[...]i pritom u pitanje statutarne ovlasti odbora osoblja”.
- 83 Proizlazi da se obveza Parlamenta i Vijeća da poštuju minimalne uvjete u vezi s obavješćivanjem i savjetovanjem radnika propisanih Direktivom 2002/14 odnosi na odbor osoblja, a ne na SSU-ove.
- 84 Dakle, čak i uzimajući u obzir obvezu lojalnosti koju imaju Vijeće i Parlament u svojem postupanju kao poslodavac, tužitelji u odnosu na njih ne mogu isticati poštovanje postupovnih jamstava na temelju Direktive 2002/14.
- 85 Nadalje, tužitelji navode više odredbi Pravilnika o osoblju na temelju kojih navodno imaju postupovna jamstva.
- 86 Što se tiče članka 10. Pravilnika o osoblju, valja podsjetiti da je, na datum donošenja pobijanih uredbi, te odredba propisivala savjetovanje dužnosnika putem odbora za Pravilnik o osoblju, zajedničkog tijela sastavljenog od predstavnika institucija Unije i jednakog broja predstavnika njihovih odbora osoblja, o svim prijedlozima Komisije za reviziju Pravilnika o osoblju.
- 87 Međutim, valja istaknuti da se, u predmetnom slučaju, u uvodnim izjavama pobijanih uredbi nalaze, osim Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Pravilnik o osoblju a, osobito, članak 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju.
- 88 Valja podsjetiti da je, na temelju članka 65.a Pravilnika o osoblju, cilj Priloga XI. tom pravilniku urediti načine primjene članaka 64. i 65. Pravilnika o osoblju. Ti se načini primjenjuju, na temelju članka 82. stavka 2. Pravilnika o osoblju, na ostvarene mirovine.
- 89 Članak 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, koji je jedini članak poglavlja 5. naslovljen „Klauzula o izuzećima”, dozvoljava odstupanje, pod određenim uvjetima navedenima u točki 9. ove presude, od redovne metode godišnjeg usklađivanja primitaka od rada i mirovina propisane člankom 3. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, čiji je sadržaj izložen u točki 7. ove presude.
- 90 Iako primjena članka 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju zahtijeva korištenje postupka propisanog člankom 336. UFEU-a, poput revizije Pravilnika o osoblju, on ipak, za razliku od te potonje, na temelju članka 65.a Pravilnika o osoblju, predstavlja samo način primjene članaka 64. i 65. Pravilnika o osoblju.

- 91 To je uostalom potvrđeno poglavljem 7. Priloga XI. Pravilniku o osoblju naslovljenom „Završne odredbe i klauzula o reviziji”, koje propisuje pravu reviziju načina primjene članaka 64. i 65. Pravilnika o osoblju (vidjeti u tom smislu presudu od 24. studenoga 2010., Komisija/Vijeće, C-40/10, EU:C:2010:713, t. 74.).
- 92 Naime, na temelju članka 15. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, kako je posljednji put izmijenjen Uredbom br. 1080/2010, „[o]dredbe [tog priloga] primjenj[ivale su se] od 1. srpnja 2004. do 31. prosinca 2012.”
- 93 Sukladno članku 15. Priloga XI. Pravilniku o osoblju „[trebale bi se] revidira[ti] na kraju četvrte godine, osobito s obzirom na proračunske posljedice [tih odredbi]”, i, „Komisija [bi] u tu svrhu Europskom parlamentu i Vijeću [trebala] podn[ijeti] izvješće, i, prema potrebi, prijedlog za izmjenu [Priloga XI. Pravilniku o osoblju] na temelju [članka 336. UFEU-a]”.
- 94 To je dodatno potvrđeno činjenicom da su pobijane uredbe za cilj imale samo usklađivanje primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika Unije te koeficijentata ispravka koji su utjecali na te primitke od rada i mirovine za 2011. godinu, u odnosu na Uredbu br. 422/2014, i za 2012. godinu, u odnosu na Uredbu br. 423/2014, što uostalom vrlo jasno proizlazi iz njihovih naslova i uvodnih izjava, na čiji se sadržaj poziva u točkama 32. i 33. ove presude.
- 95 Proizlazi da se članak 10. Pravilnika o osoblju ne može primijeniti u okviru postupka u kojemu su donesene pobijane uredbe. Stoga se tužitelji ne mogu pozivati na postupovna prava na temelju te odredbe kako bi dokazali svoju aktivnu procesnu legitimaciju u predmetnom slučaju.
- 96 Osim toga, valja istaknuti da druge odredbe Pravilnika o osoblju na koje su se pozvali tužitelji ne sadržavaju nikakvo upućivanje na postupovna jamstva na koja su se oni mogli pozvati u okviru donošenja pobijanih uredbi.
- 97 Tako proizlazi iz članka 10.a Pravilnika o osoblju, o rokovima u kojima odbor osoblja, zajednički odbor ili odbor za Pravilnik o osoblju moraju dostaviti zatražena mišljenja iz članka 9. stavka 3. Pravilnika o osoblju u vezi s nadležnošću odbora osoblja, i članka 1. Priloga II. Pravilniku o osoblju, kojim su propisani uvjeti za izbor u odbor osoblja. To se utvrđenje odnosi i na članak 24.b Pravilnika o osoblju, u vezi s pravom dužnosnika da budu članovi sindikata, kao i na članak 55. Pravilnika o osoblju, u vezi s radnim vremenom dužnosnika, na koja se oba tužitelja pozivaju.
- 98 Valja međutim istaknuti kako okolnost da se SSU-ovi ne mogu pozivati na postupovna prava iz članka 9. stavka 3., članaka 10., 10.a, 10.b, 10.c, 24.b, 55. i članka 1. Priloga II. Pravilniku o osoblju ne isključuje mogućnost da ta prava koriste na temelju drugih odredbi prava Unije, uključujući Pravilnik o osoblju.
- 99 Tako valja istaknuti da članci 10.b i 10.c Pravilnika o osoblju nude Komisiji mogućnost savjetovanja s predstavničkim SSU-ima o prijedlogu revizije Pravilnika o osoblju i mogućnost da svaka institucija sklopi s predstavničkim SSU-ima koji se unutar nje nalaze sporazume u vezi sa svojim osobljem.
- 100 Na temelju članaka 10.b i 10.c Pravilnika o osoblju te članaka 27. i 28. Povelje o temeljnim pravima, Parlament i Komisija sklopili su Okvirni sporazum od 12. srpnja 1990. i Okvirni sporazum od 18. prosinca 2008. s više SSU-ova.
- 101 U tom pogledu, valja istaknuti da, protivno onomu što tvrde Parlament i Vijeće, okolnost da takvi sporazumi „ne mogu dovesti ni do kakvih izmjena Pravilnika o osoblju, nikakve proračunske obveze, ni odnositi se na funkcioniranje institucije” i da SSU-ovi potpisnici moraju djelovati „u svakoj instituciji poštujući statutarne ovlasti odbora osoblja” ne čini po sebi prepreku tomu da predmet tih sporazuma bude dodjela postupovnih jamstava tim SSU-ima.

– Okvirni sporazum od 18. prosinca 2008.

102 Kad je riječ o Okvirnom sporazumu od 18. prosinca 2008. koji je sklopila Komisija s više SSU-ova, među ostalim TAO-AFI (Alliance) i SFIE Bruxelles (Alliance), valja istaknuti da je, na temelju članka 1. tog okvirnog sporazuma, njegov „cilj urediti odnose između [Komisije] i [SSU-ova]”. Propisano je u članku 3. tog okvirnog sporazuma da „[Komisija] želi istaknuti svoje priznanje važnosti uloge i odgovornosti SSU-ova njihovim uključivanjem, što je moguće transparentnije i učinkovitije, u život institucija i tijela Unije”. Sukladno toj potonjoj odredbi, SSU-ovi djeluju u općem interesu osoblja ne dovodeći u pitanje statutarne ovlasti odbora osoblja.

103 Glava 3. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. uvodi postupak savjetovanja. Sukladno članku 14. stavku 2. tog okvirnog sporazuma, savjetovanje se može odnositi na „izmjene Pravilnika o osoblju za dužnosnike, njegovih priloga, uvjeta zaposlenja ostalih službenika” kao i „nova pravila i odluke ili izmjene postojećih pravila i odluka u vezi s primjenom Pravilnika o osoblju ili uvjeta zaposlenja ostalih službenika”.

104 Sukladno članku 16. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., savjetovanje se može odvijati na upravnoj, tehničkoj ili političkoj razini i „na svakoj razini savjetovanja stranke potpisnice nastoje postići sporazum”.

105 Članci 17. i 18. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. propisuju načine savjetovanja na različitim razinama.

106 Članak 17. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. propisuje:

„Upravno ili tehničko savjetovanje organizira se na zahtjev Uprave ili predstavničkog tijela potpisnika.

Kad je riječ o tehničkom savjetovanju, ono se može organizirati bilo izravno ili u slučaju neslaganja nakon savjetovanja na upravnoj razini.

Zahtjevi podneseni od predstavničkih tijela potpisnikâ moraju se oblikovati i opravdati što je moguće preciznije pisanim dokumentom.

Uprava ima rok od 10 radnih dana za davanje pozitivnog odgovora.

Svako odbijanje savjetovanja mora se pisanim putem obrazložiti.

Raspored za pripreme i za savjetodavne sjednice mora se objaviti u roku od 10 radnih dana nakon prihvaćanja zahtjeva i nakon prethodnog savjetovanja s predstavničkim tijelima potpisnicima.

Savjetovanje započinje nakon slanja relevantnih dokumenata u roku od 6 tjedana nakon odgovora Uprave na zahtjev za savjetovanje.

U slučaju odbijanja savjetovanja, održat će se sastanak socijalnog dijaloga na upravnoj razini na zahtjev predstavničkog tijela potpisnika.”

107 Članak 18. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. propisuje:

„Savjetovanje na političkoj razini održava se s povjerenikom odgovornim za Osoblje i Upravu.

Nakon tehničkog savjetovanja, može se održati političko savjetovanje nakon što članovi savjetodavnog tijela koji predstavljaju većinu predstavničkih organizacija potpisnica izraze neslaganje.

U slučaju većinskog sporazuma na tehničkoj razini, jedna ili više predstavničkih organizacija potpisnica koje predstavljaju barem 20 % reprezentativnosti na centralnoj razini mogu zatražiti političko savjetovanje.

Nadalje, nakon tehničkog savjetovanja članova savjetodavnog tijela, u slučaju jednoglasnog sporazuma predstavničkih organizacija potpisnica, postupak savjetovanja se prekida.”

- 108 Sukladno članku 19. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., „savjetovanje na svakoj razini rezultirat će pisanim utvrđenjem o dogovoru ili neslaganju u odnosu na sadržaj”.
- 109 Na temelju članka 20. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., „[u] slučaju nastavljenog neslaganja na političkoj razini, pokrenut će se postupak savjetovanja na inicijativu povjerenika ili predstavničkih organizacija potpisnica”.
- 110 Postupak savjetovanja propisan člankom 20. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. podrazumijeva, na prvom mjestu, slanje povjereniku zahtjeva za pokretanje postupka savjetovanja koji sadržava popis točaka za savjetovanje radi mirenja na inicijativu SSU-ova, na drugom mjestu, otvaranje razdoblja razmišljanja u kojem će povjerenik podnijeti izvješće kolegiju u kojem se navode stavovi svih stranaka, u roku koji načelno ne premašuje deset radnih dana, i, na trećem mjestu, poziv na sastanak mirenja pred tijelom za savjetovanje u ograničenom sastavu.
- 111 Nadalje, sukladno članku 21. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., SSU-ovi potpisnici sudjeluju u međuinstitucijskim savjetovanjima zajedno s Komisijom, u skladu s njezinim unutarnjim pravilima koja su na snazi. Tako se može organizirati pripremni sastanak između uprave i predstavničkih SSU-ova potpisnika prije svakog sudjelovanja Komisije u međuinstitucijskom savjetovanju. Nadalje, rezultati pregovora do kojih dođe u međuinstitucijskim savjetovanjima mogu biti podvrgnuti odobravanju unutar Komisije pred savjetodavnim tijelima koje predviđa spomenuti okvirni sporazum, osim ako Komisija i većina predstavničkih organizacija potpisnica smatraju da to odobravanje nije nužno.
- 112 Čitajući odredbe Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. izložene u točkama 102. do 111. ove presude, čini se nesporno da područje primjene postupka savjetovanja, koji je njime propisan, obuhvaća donošenje pobijanih uredbi, bilo da je ono kvalificirano kao „izmjena Pravilnika o osoblju” ili „nova pravila i odluke ili [...] izmjene postojećih pravila i odluka u vezi s primjenom Pravilnika o osoblju ili uvjeta zaposlenja ostalih službenika”.
- 113 Međutim, Komisija tvrdi da se tužitelji ne mogu pozivati na postupovna jamstva propisana Okvirnim sporazumom od 18. prosinca 2008., jer oni nisu bili predstavnički SSU-ovi potpisnici u smislu tog okvirnog sporazuma kada je Komisija poslala Parlamentu i Vijeću prijedlog uredbi iz točke 24. ove presude.
- 114 Tužitelji ističu, s jedne strane, da ovu tužbu nije podnio SSU SFIE-dio Komisija, nego SSU SFIE-PE, tako da Komisijini argumenti koji se odnose na nepostojanje reprezentativnosti potonjeg nisu relevantni u predmetnom slučaju. S druge strane, oni ističu da je TAO-AFI bio supotpisnik Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. i nije primio obavijest uprave o ukidanju njegovih prava koja proizlaze iz tog okvirnog sporazuma, kao što je propisano člankom 11. tog sporazuma. Nadalje, TAO-AFI nastavio je biti primatelj obavijesti upućenih predstavničkim organizacijama kao supredsjednik konfederacije PLUS, koja je i sama predstavnička. Tužitelji dodaju da, s obzirom na to da je PLUS konfederacija, ne može doći ni do jednog njezina postupka bez odobrenja TAO-AFI, i obratno. TAO-AFI sudjeluje u jednakoj mjeri kao i konfederacija PLUS, svaki put kada se organizira sastanak socijalnog dijaloga. Nadalje, konfederacijom PLUS supredsjeda se jednako, pri čemu jednog supredsjednika predlaže TAO-AFI. Supredsjednike konfederacije PLUS poziva se po službenoj dužnosti na svaki sastanak socijalnog dijaloga koji organizira Komisija, a osobito na redovne sastanke s potpredsjednikom Komisije.

115 U tom pogledu, valja istaknuti da glava 2. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., u vezi s priznanjem [SSU-ova], propisuje sljedeće:

„Članak 6.: Priznanje

Stranke dogovaraju načelo službenog priznanja SSU-ova osoblja [Komisije].

To priznanje podrazumijeva prihvaćanje svake stranke kao partnera socijalnog dijaloga.

Članak 7.: kriteriji za priznavanje SSU-ova

Priznat će se SSU-ovi

- koji izjave da im je statutarni cilj obrana interesa svih članova osoblja bez bilo kakvog razlikovanja (među ostalim funkcijske skupine, nacionalnosti, vrste veze s institucijom, spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih obilježja, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili bilo kojeg drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovini, rođenju, hendikepu, godinama ili spolnoj orijentaciji);
- koje potvrde da su osnovane sukladno propisima.

Članak 8.: udruživanje priznatih SSU-ova

Priznati SSU-ovi mogu djelovati samostalno ili osnivati udruženja priznatih SSU-ova.

Udruženje je definirano kao strukturna organizacija federalnog, konfederalnog ili drugog tipa, uređena formalnim sporazumom i prijavljena [Komisiji] kao takva, koja obuhvaća dva ili više priznatih SSU-ova na jednom ili više mjesta zaposlenja.

Pojam ‚organizacija‘ koristit će se u ovom sporazumu za označavanje bez razlike SSU-a ili udruženja.

Organizacije se mogu pridruživati međunarodnim i/ili nacionalnim sindikalnim organizacijama.

Članak 9.: reprezentativnost organizacija

[Komisija] priznaje kao predstavničke, priznate organizacije koje se unutar nje nalaze i ispunjavaju sljedeća dva uvjeta:

- predstavljaju barem 6 % na centralnoj razini i 5 % na lokalnoj razini (na jednom mjestu zaposlenja) osoblja [Komisije], i
- i imaju barem 400 članova koji plaćaju članarinu u svojstvu dužnosnika, ostalih službenika ili umirovljenika [Komisije].

Organizacije koje ispunjavaju gore navedene kriterije za reprezentativnost, mogu potpisati ovaj okvirni sporazum kao predstavničke organizacije potpisnici.

Uz njihov potpis može se dodati i supotpis članova predstavničkih udruženja potpisnika.

Članak 10.: kriteriji reprezentativnosti organizacija

a) Rezultati statutarnih izbora lokalnih odjela odbora osoblja Komisije računaju se na sljedeći način:

Izračun se obavlja na temelju danih ponderiranih glasova, sukladno metodi određenoj u Prilogu 2. Izmjena reprezentativnosti kako je propisana u Prilogu 2. obavlja se nakon završenog ciklusa izbora lokalnih odjela odbora osoblja.

Međutim, na pisani zahtjev predstavničke organizacije, usklađivanje se može obaviti pri svakom izboru lokalnih odjela odbora osoblja.

b) Predsjednik organizacije o broju članova organizacije obavještava putem časne izjave neovisno tijelo koje se bira sukladno pravilima o savjetovanju.

Nakon provjere, to tijelo obavještava upravu o tome prelaze li organizacije prag. Radnje provjere moraju sadržavati sljedeće elemente: podnošenje primjerka statuta organizacije, podnošenje dokaza kojima se navodi da članovi plaćaju članarinu i dostava dokumentacije o održavanju redovitih organizacijskih sjednica sa svojim članovima. Časna izjava i provjera praga predstavničkih organizacija daje se odnosno obavlja svake tri godine.

Neovisno tijelo nikako ne može obavijestiti upravu ili bilo koje drugo tijelo o točnom broju članova neke organizacije.

Članak 11.: gubitak i ponovno uspostavljanje reprezentativnosti

Svaka predstavnička organizacija potpisnik koja ne ispunjava više od jednog kriterija primit će obavijest od uprave te će joj se, nakon roka od tri mjeseca, ukinuti prava koja proizlaze iz ovog okvirnog sporazuma koji se odnosi na prava predstavničkih organizacija.

Svakoj predstavničkoj organizaciji potpisniku odmah će se ponovno uspostaviti njezina prava ako se predmetni pragovi ponovo dosegnu nakon provjere.

Uprava će o tome obavijestiti druge predstavničke organizacije potpisnike.”

116 Nadalje, valja istaknuti da je, prilikom sklapanja Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., konfederalnom savezu slobodnih sindikata dopušten potpis tog okvirnog sporazuma, kao udruženja priznatih predstavničkih SSU-ova, te da je njegov potpis popraćen supotpisom SSU-ova koji su ga činili, među ostalim TAO-AFI.

117 Također valja istaknuti da su TAO-AFI i jedan drugi SSU 2004. godine osnovali udruženje priznatih SSU-ova, odnosno konfederaciju PLUS. Kao što to proizlazi iz spisa, 17. rujna 2012., TAO-AFI, taj drugi SSU i jedno drugo udruženje priznatih SSU-ova obavijestili su, I. Souka, glavnu direktoricu za ljudske resurse Komisije, da, s jedne strane, to drugo udruženje priznatih SSU-ova od sada čini dio konfederacije PLUS i, s druge strane, da potonja napušta konfederalni savez slobodnih sindikata i zahtijeva da postane izravni posrednik kao predstavnička organizacija u okviru socijalnog dijaloga.

118 Nadalje, u obavijesti od 17. travnja 2013. upućenoj predstavničkim SSU-ima, I. Souka navela je da je, na temelju članka 10. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., sudski službenik 13. i 20. ožujka 2013. obavio procjenu kriterija reprezentativnosti na temelju broja članova i da su se, nakon dostave zapisnika o utvrđenju podnesenog Komisiji 8. travnja 2013., smatrali kao predstavnički u smislu tog okvirnog sporazuma sljedeći SSU-ovi: konfederalni savez slobodnih sindikata, federalni savez sindikata, konfederacija PLUS, Génération 2004, federacija europske javne službe i USFIU-U4U. Također je u toj obavijesti navedeno da predstavničke organizacije uživaju pogodnosti iz svih odredbi propisanih tim okvirnim sporazumom.

- 119 Proizlazi da u postupku koji je doveo do donošenja pobijanih uredbi TAO-AFI nije djelovao sam u okviru socijalnog dijaloga, nego je bio član udruženja priznatih SSU-ova, u smislu članka 8. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., koja je ispunjavala uvjete reprezentativnosti iz članka 9. tog istog okvirnog sporazuma.
- 120 S jedne strane, ovu je tužbu podnio SFIE-PE, koji, kao što su sami tužitelji primijetili, nije bio potpisnik sporazuma od 18. prosinca 2008., kao i TAO-AFI, a ne udruženje sindikata kojoj potonji pripada. S druge strane, iz spisa ne proizlazi da je sam TAO-AFI ispunjavao uvjete reprezentativnosti iz članka 9. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008. prije, za vrijeme ili čak nakon tog razdoblja.
- 121 Dakle, argument tužitelja u skladu s kojim TAO-AFI nije primio obavijest o gubitku reprezentativnosti propisanu člankom 11. Okvirnog sporazuma od 18. prosinca 2008., koja prethodi ukidanju prava na temelju sporazuma, nije relevantan u predmetnom slučaju. Okolnost na koju se pozivaju tužitelji da je TAO-AFI nastavio biti primatelj obavijesti koje je Komisija uputila predstavničkim organizacijama u svojstvu supredsjednika konfederacije PLUS također nije relevantna, jer, kao što je to pojašnjeno u točki 120. ove presude, tužbu nije podnijela konfederacija PLUS, nego TAO-AFI. Nadalje, zbog istog razloga valja odbiti argument tužitelja u skladu s kojim TAO-AFI nije mogao postupati bez odobrenja konfederacije PLUS.
- 122 S obzirom na prethodno navedena razmatranja, valja utvrditi da se aktivna procesna legitimacija tužiteljima ne može priznati u predmetnom slučaju na temelju zaštite postupovnih jamstava propisanih Okvirnim sporazumom od 18. prosinca 2008.

– Okvirni sporazum od 12. srpnja 1990.

- 123 Kad je riječ o Okvirnom sporazumu od 12. srpnja 1990. koji je sklopio Parlament s više SSU-ova, među kojima je i SFIE-PE, valja istaknuti da, na temelju članka 1. tog sporazuma, „Parlament potpisivanjem ovog sporazuma izražava načelo službenog priznavanja [SSU-ova] potpisnika ovog sporazuma, kao i onih koji će mu pristupiti u budućnosti”.

- 124 Pojašnjeno je u članku 2. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. sljedeće:

„[SSU-ovi] potpisnici, u daljnjem tekstu: ‚organizacije’, izjavit će:

- a) da im je statutarni cilj obrana interesa i prava svih članova osoblja institucije;
- b) da su organizacije osnovane sukladno zakonu, kao pravne osobe, koje djeluju na temelju statuta i sukladno demokratskim načelima, pri čemu im politike i izvršne organe određuju i biraju svi njihovi članovi;
- c) da svoju djelatnost obavljaju neovisno.”

- 125 Sukladno članku 3. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., „organizacije se mogu grupirati u federacije i izravno ili neizravno pridruživati međunarodnim sindikalnim organizacijama”.

- 126 Glava II. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. propisuje sljedeći postupak usklađivanja i savjetovanja:

„Članak 4.

Savjetovanje među strankama odnosi se na:

- a) [p]rijedloge izmjene Pravilnika o osoblju i uvjeta zaposlenja ostalih službenika;

- b) [s]vaku bitnu izmjenu općih uvjeta zaposlenja ili radnih uvjeta dužnosnika ili ostalih službenika; organizacije i odbor osoblja odredit će zajedničkim sporazumom slučajeve na koje se odnosi ovaj stavak;
- c) [p]itanja od općeg interesa, u granicama određenima člankom 7.

Članak 5.

Postupak savjetovanja primjenjuje se poštujući zadaće i ovlasti koje Pravilnik o osoblju dodjeljuje odboru osoblja. Njime se nastoji promicati kvaliteta i učinkovitost socijalnih odnosa.

Članak 6.

1. Postupak savjetovanja omogućuje strankama da međusobno iznesu svoja stajališta te mu je cilj postizanje sporazuma.

Organizacije u savjetovanju predstavlja intersindikalni odbor čiji sastav i funkcioniranje one same uspostavljaju. Odbor osoblja sudjeluje u tom savjetovanju. Organizacije i odbor osoblja nastoje osigurati u svakom slučaju jedan predstavnički odbor osoblja.

U slučajevima predviđenima u t[očkama] (a) i (b) članka 4. predstavnike tijela Parlamenta određuje glavni tajnik.

2. Savjetovanje u vezi s izmjenom Pravilnika o osoblju održat će se prilikom pripreme sjednica odbora za Pravilnik o osoblju i odbora načelnika uprave.

3. Postupak savjetovanja pokreće se među strankama na zahtjev jedne od njih; nakon formalnog zahtjeva, sjednice moraju započeti najkraće unutar dva tjedna.

Članak 7.

1. Na početku svakog godišnjeg parlamentarnog razdoblja (rujan) održat će se opća savjetodavna sjednica koju će sazvati predsjednik Parlamenta.

2. Osim predsjednika Parlamenta, na tom će se savjetovanju skupiti sve organizacije potpisnice ovog sporazuma, glavni tajnik i sve druge osobe koje odredi predsjednik. Tri predstavnika odbora osoblja također će prisustvovati tom susretu.

Članak 8.

Stranke se obvezuju definirati, u protokolu koji će se priložiti ovom sporazumu, postupak mirenja koji treba provesti u slučaju prestanka rada.”

¹²⁷ U tom pogledu, valja istaknuti da, kao što to proizlazi iz članka 4. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., područje primjene postupka savjetovanja propisano tim okvirnim sporazumom obuhvaća „prijedloge izmjene Pravilnika o osoblju” i „[s]vaku bitnu izmjenu općih uvjeta zaposlenja ili radnih uvjeta dužnosnika ili ostalih službenika” kao i „pitanja od općeg interesa”.

¹²⁸ Na prvom mjestu, kad je riječ o „prijedlozima izmjene Pravilnika o osoblju”, valja istaknuti da iz članka 6. stavka 2. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. proizlazi da se savjetovanje u vezi s izmjenom Pravilnika o osoblju održava prilikom pripreme sjednica odbora za Pravilnik o osoblju i odbora načelnika uprave. Valja podsjetiti da se, sukladno članku 10. Pravilnika o osoblju, odbor za Pravilnik o osoblju savjetuje o svim prijedlozima revizije Pravilnika o osoblju. Proizlazi da „prijedlozi izmjene Pravilnika o osoblju” na koje se odnosi članak 4. točka (a) tog okvirnog sporazuma

odgovaraju prijedlozima revizije Pravilnika o osoblju iz članka 10. Pravilnika o osoblju. Međutim, kao što je to utvrđeno u točki 95. ove presude, članak 10. Pravilnika o osoblju nije bio primjenjiv u okviru postupka u kojem su donesene pobijane uredbe. Proizlazi da članak 4. točka (a) tog okvirnog sporazuma, s obzirom na to da se odnosi na slučaj revizije Pravilnika o osoblju u smislu njegova članka 10., ne može predstavljati pravnu osnovu za primjenu postupka savjetovanja propisanog istim okvirnim sporazumom u predmetnom slučaju.

- 129 Na drugom mjestu, kad je riječ o članku 4. točki (c) Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., valja istaknuti da se on odnosi na „pitanja od općeg interesa, u granicama određenima člankom 7.”. Sukladno tom potonjem članku, predsjednik Parlamenta dužan je sazvati opću savjetodavnu sjednicu na početku svakog godišnjeg parlamentarnog razdoblja, odnosno u mjesecu rujnu. Iz toga se može stoga zaključiti da se u okviru te godišnje savjetodavne sjednice određuju pitanja od općeg interesa u odnosu na koje se provodi savjetovanje.
- 130 U predmetnom slučaju tužitelji tvrde, u okviru svojeg jedinog tužbenog razloga koji se tiče merituma, da godišnja savjetodavna sjednica iz članka 7. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. nije bila organizirana, tako da se donošenje pobijanih uredbi hipotetski nije moglo definirati kao pitanje od općeg interesa na toj sjednici.
- 131 U tom pogledu, valja istaknuti da se Parlament ne može pozvati na takvu okolnost, čak i kada bi se pokazala istinitom, kako bi opravdao neprimjenu postupka savjetovanja, s obzirom na to da, sukladno članku 7. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., upravo Parlament mora sazvati godišnju savjetodavnu sjednicu. Međutim, treba navesti da okolnost da godišnja savjetodavna sjednica nije organizirana u rujnu 2013. nema posljedica u predmetnom slučaju. Naime, uzimajući u obzir da je odluka Suda u predmetima C-63/14, C-66/12 i C-196/12 donesena tek 19. studenoga 2013. i da je Komisija dostavila Parlamentu svoj prijedlog usklađivanja primitaka od rada tek 10. prosinca 2013., donošenje pobijanih uredbi u svakom slučaju nije moglo biti predmet rasprava na godišnjoj savjetodavnoj sjednici koja se trebala održati u rujnu 2013. Stoga, članak 4. točka (c) tog okvirnog sporazuma nije mogao opravdati primjenu postupka savjetovanja propisanog tim okvirnim sporazumom pri donošenju pobijanih uredbi.
- 132 Na trećem mjestu, kad je riječ o „bitn[im] izmjen[ama] općih uvjeta zaposlenja ili radnih uvjeta dužnosnika ili ostalih službenika”, valja istaknuti da članak 4. točka (b) Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. pojašnjava da će „[SSU-ovi] i odbor osoblja odrediti zajedničkim sporazumom slučajeve na koje se odnosi ovaj stavak”.
- 133 Kao odgovor na mjeru organizacije postupka koju je Opći sud donio na temelju članka 89. stavka 3. točaka (a) i (b) Poslovnika, tužitelji kao i Parlament sastavili su tekst pod naslovom: „[o]dbor osoblja [Parlamenta] i organizacije potpisnici Okvirnog sporazuma [od 12. srpnja 1990.] sporazumno određuju sukladno [članku 4. točki (b) tog okvirnog sporazuma] sljedeću podjelu: Podjela nadležnosti između [o]dbora osoblja i [SSU-ova] ujedinjenih unutar intersindikalnog [o]dbora” (u daljnjem tekstu: „sporazum o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova”).
- 134 U pratećem dopisu sporazuma o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova koji je predsjedniku Parlamenta uputio intersindikalni odbor navedeno je da je tekst tog sporazuma odobrio intersindikalni odbor na sjednici od 17. rujna 1996., jednoglasnom odlukom SSU-ova članova Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., te da ga je odobrio odbor osoblja na sjednici od 30. rujna 1996. sa šesnaest glasova za, jedan glas protiv i četiri suzdržana.

135 Točka III. Sporazuma o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova propisuje:

„Ne dovodeći u pitanje odredbe i postupke Pravilnika o osoblju, djelovanje [SSU-ova] ujedinijenih unutar intersindikalnog [o]dbora sastoji se od definiranja, izmjene i procjene politike osoblja te se obavlja u svim područjima koja se odnose na opće uvjete zaposlenja članova osoblja. Osobito se odnose na:

- izmjenu općih uvjeta zaposlenja u svim slučajevima u kojima postoji odluka Vijeća o prijedlogu Komisije i u odnosu na osoblje svih institucija (Pravilnik o osoblju, uvjeti zaposlenja ostalih službenika, primici od rada), kao i njihovo provođenje;
- bitnu izmjenu uvjeta zaposlenja ili radnih uvjeta, kao i općih provedbenih [o]dredbi i propisa donesenih unutar institucije ili od strane [o]dbora načelnika uprave;
- pronalaženje rješenja u slučaju neuspjeha savjetodavnih tijela ili sudjelovanja u upravljanju, ili u slučaju ozbiljnih nesporazuma koji unutar njih nastanu;
- izmjenu uvjeta funkcioniranja savjetodavnih tijela ili sudjelovanja u upravljanju (stvaranje, promjena nadležnosti, izmjena sastava);
- pitanja od općeg interesa i zahtjeve koji se odnose na područja koja nisu obuhvaćena savjetodavnim tijelima ili sudjelovanjem u upravljanju.”

136 Sukladno točki IV. sporazuma o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova, revizija tog sporazuma može se provesti na zahtjev jedne od stranaka.

137 Parlament ističe da ga sporazum o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova ne može obvezivati, s obzirom na to da se on odnosi na podjelu nadležnosti koja premašuje ono što je propisano člankom 4. točkom (b) Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. Primjera radi, Parlament ističe da je slučaj „izmjene općih uvjeta zaposlenja u svim slučajevima u kojima postoji odluka Vijeća o prijedlogu Komisije i u odnosu na osoblje svih institucija (Pravilnik o osoblju, uvjeti zaposlenja ostalih službenika, primici od rada), kao i njihova provođenja” uobičajeno obuhvaćen člankom 4. točkom (a) tog okvirnog sporazuma.

138 Parlament smatra da iz sporazuma o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova proizlazi da potonji mogu imati ulogu u savjetovanju u vezi s pitanjem primitaka od rada samo ako, s jedne strane, predmet koji se odnosi na primitke od rada zaista predstavlja bitnu promjenu radnih uvjeta i, s druge strane, ako on zaista čini predmet savjetovanja organiziranog u skladu s pravilima Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990.

139 Parlament nadalje navodi da su zadnjih godina upućene brojne kritike u odnosu na Okvirni sporazum od 12. srpnja 1990. i sporazum o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova, kako od SSU-ova tako i od odbora osoblja. Tako su SSU-ovi ocijenili da bi navedeni okvirni sporazum trebalo izmijeniti, ali je takvu izmjenu do danas sprječavala klauzula o jednoglasnosti. Isto tako, Parlament je dostavio odluku koju je donio odbor osoblja na svojim sastancima 30. ožujka i 1. travnja 2014., kojom je zatražio reviziju tog okvirnog sporazuma, nakon ispitivanja njegove spojivosti s Pravilnikom o osoblju, kao i sporazuma o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova, tako da on odsad odražava podjelu nadležnosti određenu člankom 9. stavkom 3. i člancima 10. do 10.c Pravilnika o osoblju, te je ovlastio svojeg predsjednika da se u vezi s tim pitanjem obrati nadležnim tijelima Parlamenta.

140 U tom pogledu, valja istaknuti, poput Parlamenta, da sporazum o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova treba tumačiti s obzirom na članak 4. točku (b) Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., na način da se njime odboru osoblja i SSU-ima ne mogu dodijeliti nadležnosti koje prelaze sam

predmet te odredbe koja se odnosi na „bitn[e] izmjen[e] općih uvjeta zaposlenja ili radnih uvjeta dužnosnika ili ostalih službenika”. Proizlazi da taj sporazum o podjeli nadležnosti ne može proširiti područje primjene članka 4. točke (b) tog okvirnog sporazuma na slučajeve obuhvaćene člankom 4. točkama (a) i (c) tog okvirnog sporazuma.

- 141 U odnosu na to utvrđenje valja tumačiti točku III. prvu alineju sporazuma o podjeli nadležnosti između odbora osoblja i SSU-ova na način da se odnosi na slučajeve u kojima bitna izmjena općih uvjeta zaposlenja može proizlaziti iz odluke Vijeća o prijedlogu Komisije u vezi s primicima od rada.
- 142 S obzirom, kako na predmet pobijanih uredbi, koje se odnose na usklađivanje primitaka od rada i mirovina dužnosnika i ostalih službenika Unije kao i koeficijenata ispravka koji utječu na te primitke od rada i mirovine za 2011. i 2012. godinu, tako i s obzirom na korištenje klauzule o izuzećima propisane člankom 10. Priloga XI. Pravilniku o osoblju, koja omogućava odbacivanje metode godišnjeg usklađivanja primitaka od rada iz članka 3. istog priloga i daje nadležnost Komisiji da podnese sve „prikladne mjere”, valja utvrditi da su te uredbe mogle dovesti do bitne izmjene općih uvjeta zaposlenja u smislu članka 4. točke (b) Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. i, stoga, biti podvrgnute postupku savjetovanja koji je njime propisan.
- 143 Protivno onomu što tvrdi Parlament, pitanje jesu li pobijane uredbe *in fine* bitno izmijenile opće uvjete zaposlenja i radne uvjete dužnosnika i ostalih službenika Unije nije relevantno za određivanje primjenjivosti postupovnih odredbi koje po prirodi prethode donošenju navedenih uredbi.
- 144 Proizlazi da se SFIE-PE, u okviru postupka koji je doveo do donošenja pobijanih uredbi, mogao pozvati na pogodnosti postupovnih jamstava propisanih Okvirnim sporazumom od 12. srpnja 1990.
- 145 S obzirom na prethodno navedena razmatranja, valja utvrditi da, sukladno sudskoj praksi navedenoj u točki 55. ove presude, SFIE-PE ima aktivnu procesnu legitimaciju na temelju članka 263. UFEU-a za traženje poništenja pobijanih uredbi. Tužba je međutim nedopuštena u mjeri u kojoj ju je podnio TAO-AFI, s obzirom na to da tužitelji nisu dokazali njegovu aktivnu legitimaciju u predmetnom slučaju.

Meritum

- 146 U prilog jedinstvenom tužbenom razlogu, tužitelji u biti ističu da ih se nije savjetovalo u postupku u kojem su donesene pobijane uredbe. Oni konkretno tvrde da se s njima nije savjetovala Komisija o prijedlogu izmjene Pravilnika o osoblju prije njegova podnošenja Parlamentu i Vijeću te da se s njima u odnosu na taj prijedlog nije savjetovao ni Parlament u tripartitnim pregovorima. U replici, tužitelji također ističu da je donošenjem pobijanih uredbi povrijeđen postupak tripartitnog savjetovanja u području odnosa s osobljem propisan odlukom Vijeća od 23. lipnja 1981. Oni konkretno prigovaraju Parlamentu da je odbio sudjelovati u tom postupku savjetovanja u okviru donošenja pobijanih uredbi.
- 147 To nepostojanje savjetovanja predstavlja povredu njihovih prava na informiranje i savjetovanje propisanih člancima 27. i 28. Povelje o temeljnim pravima i člankom 154. UFEU-a, kako su zajamčena odredbama Direktive 2002/14, člankom 9. stavkom 3., člancima 10., 10.a, 10.b, 10.c, 24.b, 55. i člankom 1. Priloga II. Pravilniku o osoblju, kako je izmijenjen Uredbom br. 1023/2013, te Okvirnim sporazumima od 12. srpnja 1990. i 18. prosinca 2008. koje su sklopili Parlament i Komisija s više SSU-ova, i odlukom Vijeća o uvođenju postupka tripartitnih pregovora od 23. lipnja 1981.
- 148 U tom pogledu, najprije valja istaknuti da, sukladno sudskoj praksi, s obzirom na to da SFIE-PE nije iznio nikakav novi pravni ili činjenični element kako bi opravdao svoju nepravodobnost, dio jedinog tužbenog razloga koji se temelji na povredi postupka savjetovanja propisanog odlukom Vijeća od 23. lipnja 1981., koji je prvi put istaknut u replici, valja odbaciti kao nedopušten (presuda od 8. ožujka 2007., France Télécom/Komisija, T-340/04, EU:T:2007:81, t. 164.).

- 149 Kad je riječ o tvrdnji tužitelja u skladu s kojom su članak 9. stavak 3., članci 10.a, 24.b i 55. Pravilnika o osoblju, kao i članak 1. Priloga II. Pravilniku o osoblju, povrijeđeni u postupku koji je doveo do donošenja pobijanih uredbi, valja podsjetiti da na temelju članka 21. prvog podstavka Pravilnika o osoblju Suda Europske unije, koji je primjenjiv u postupku pred Općim sudom sukladno članku 53. prvom podstavku istog pravilnika, i članka 44. stavka 1. točke (c) Poslovnika od 2. svibnja 1991., koji se primjenjuje prilikom podnošenja akta kojim se pokreće postupak, on među ostalim mora sadržavati sažeti prikaz tužbenih razloga. U njemu stoga mora biti izričito navedeno u čemu se sastoji tužbeni razlog na kojem se temelji tužba, na način da njegovo samo apstraktno navođenje ne odgovara zahtjevima Statuta Suda i Poslovnika. K tomu, taj prikaz, čak i sažeti, mora biti dovoljno jasan i precizan kako bi omogućio tuženiku da pripremi odgovor i Općem sudu da odluči o tužbi, po potrebi bez drugih dodatnih informacija. Pravna sigurnost i dobro sudovanje zahtijevaju da, kako bi tužba ili točnije tužbeni razlog bili dopušteni, bitni činjenični i pravni razlozi na kojima se temelje na dosljedan i razumljiv način proizlaze iz samog teksta tužbe. Budući da tužitelji nisu nikako objasnili svoj prigovor koji se temelji na povredi članka 9. stavka 3., članaka 10.a, 24.b i 55. Pravilnika o osoblju, kao i članka 1. Priloga II. tom pravilniku, taj prigovor treba proglašiti nedopuštenim.
- 150 Kad je riječ o navodnoj povredi članka 154. UFEU-a, Direktive 2002/14 kao i članka 10. Pravilnika o osoblju, valja istaknuti da oni nisu bili primjenjivi u okviru postupka koji je doveo do donošenja pobijanih uredbi, tako da taj prigovor valja odbiti kao neosnovan.
- 151 Kad je riječ o postupovnim jamstvima koje propisuje sporazum od 18. prosinca 2008., valja podsjetiti da, iako se SFIE-PE ne može pozvati na postupovna prava iz tog sporazuma koji nije potpisao, nepoštovanje postupovnih pravila u vezi s donošenjem akta Unije, koja odrede same nadležne institucije, poput onih na temelju navedenog sporazuma, predstavlja bitnu povredu postupka u smislu članka 263. drugog podstavka UFEU-a, koju sud Unije može ispitivati i po službenoj dužnosti (vidjeti u tom smislu presude od 13. prosinca 2007., Angelidis/Parlament, T-113/05, EU:T:2007:386, t. 6.; od 2. listopada 2009., Cipar/Komisija, T-300/05 i T-316/05, neobjavljena, EU:T:2009:380, t. 205. i 206., i od 8. srpnja 2010., Komisija/Putterie-De-Beukelaer, T-160/08 P, EU:T:2010:294, t. 63.).
- 152 Međutim, u predmetnom slučaju, valja utvrditi da ne proizlazi iz spisa da su ugrožene postupovne mogućnosti nekog predstavničkog SSU-a potpisnika u smislu članka 8. tog sporazuma.
- 153 Stoga valja ocijeniti osnovanost dijela jedinog tužbenog razloga koji se temelji na povredi Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990.
- 154 Tužitelji u biti ističu da Parlament nije organizirao godišnju savjetodavnu sjednicu iz članka 7. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., usprkos dopisima koji su u tom smislu bili upućeni predsjedniku Parlamenta. Oni navode da navedeni okvirni sporazum ne predviđa nikakvu posebnu formalnost u vezi sa zahtjevom za savjetovanje, ali da naprotiv predviđa formalni postupak savjetovanja u svojem članku 7.
- 155 Najprije valja istaknuti da izgleda da tužitelji miješaju godišnju savjetodavnu sjednicu, koja se sukladno članku 7. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990. mora organizirati na inicijativu predsjednika Parlamenta na početku svakog parlamentarnog razdoblja, s postupkom savjetovanja u užem smislu koja se među strankama provodi sukladno članku 6. stavku 3. tog okvirnog sporazuma, na zahtjev jedne od njih.
- 156 U mjeri u kojoj se argumentacija tužitelja odnosi na navodno propuštanje organiziranja godišnje savjetodavne sjednice, valja podsjetiti da, kao što je izneseno u točki 131. ove presude, čak i da se dokaže da je ta okolnost točna, ona ne može utjecati na postupak donošenja pobijanih uredbi, s obzirom na to da je tu sjednicu u svakom slučaju trebalo organizirati u razdoblju u kojem Komisija još nije podnijela prijedlog o usklađivanju primitaka od rada Parlamentu.

- 157 U slučaju da se argumentacija tužitelja odnosi na odbijanje Parlamenta da pokrene postupak savjetovanja, valja podsjetiti da, sukladno članku 6. stavku 3. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990., sastanci savjetovanja počinju u roku od dva tjedna nakon formalnog zahtjeva. Točno je, kao što ističu tužitelji, da navedeni okvirni sporazum ne pojašnjava što predstavlja formalni zahtjev za pokretanje postupka savjetovanja.
- 158 Međutim, valja utvrditi da se takav zahtjev mora barem izričito pozivati na postupak savjetovanja propisan Okvirnim sporazumom od 12. srpnja 1990. i biti upućen nadležnoj instituciji.
- 159 U predmetnom slučaju valja utvrditi da dokumentacija na koju se pozivaju tužitelji ne predstavlja formalne zahtjeve za pokretanje postupka savjetovanja u smislu članka 6. stavka 3. Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990.
- 160 Na prvom mjestu, kad je riječ o dopisima središnjeg odbora osoblja od 17. prosinca 2013. i 4. ožujka 2014. u kojima on među ostalim prigovara nepostojanju prethodnog savjetovanja u vezi s prijedlogom usklađivanja primitaka od rada koje je Komisija podnijela Parlamentu i Vijeću te isključivo političkoj osnovi predloženih podataka koji nisu utemeljeni ni na kakvim objektivnim statističkim podacima i ne odražavaju diskrecijsko pravo koje ima Komisija, valja utvrditi, s jedne strane, da oni nisu upućeni Parlamentu, nego Komisiji, i, s druge strane, da im je predmet zahtijevati od potonje da brani interese svojeg osoblja i povuče svoj prijedlog usklađivanja primitaka od rada.
- 161 Nadalje, kad je riječ o otvorenom pismu od 18. prosinca 2013., koji su tužitelji uputili predsjedniku Parlamenta, a čiji je sadržaj u znatnoj mjeri identičan sadržaju dopisa koji je Komisiji uputio središnji odbor osoblja 17. prosinca 2013., valja utvrditi da ono ne sadržava nikakav zahtjev za organiziranje savjetodavne sjednice, nego mu je cilj zahtijevati od predsjednika Parlamenta da potvrdi da se o početnom prijedlogu usklađivanja primitaka od rada Komisije, odnosno o 1,7 % za 2011. i 2012. godinu, ne može pregovarati.
- 162 Konačno, kad je riječ o otvorenom pismu upućenom predsjedniku Parlamenta 26. veljače 2014., valja utvrditi, s jedne strane, da mu nisu potpisnici ni SFIE-PE ni udruženje sindikata kojem je SFIE-PE tada pripadao i da mu je, s druge strane, cilj pozvati Parlament, kao suzakonodavca, da revidira prijedlog usklađivanja primitaka od rada Komisije s obzirom na „postojeće objektivne podatke” i vodeći računa o „danoj gospodarskoj i socijalnoj situaciji te, ovisno o slučaju, drugim odgovarajućim faktorima koje treba uzeti u obzir, poput onih koji se odnose na upravljanje ljudskim potencijalima, a osobito potrebe zapošljavanja”, kako je Sud pozvao Komisiju da učini u svojim presudama od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće (C-63/12, EU:C:2013:752) i od 19. studenoga 2013., Komisija/Vijeće (C-196/12, EU:C:2013:753).
- 163 Proizlazi da tužitelji nisu dokazali da je pri donošenju pobijanih uredbi došlo do povrede odredbi Okvirnog sporazuma od 12. srpnja 1990.
- 164 S obzirom na ukupna prethodna razmatranja, jedini tužbeni razlog ove tužbe treba odbiti kao neosnovan.

Troškovi

- 165 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da tužitelji nisu uspjeli u postupku, valja im naložiti snosjenje troškova sukladno zahtjevu Parlamenta i Vijeća.
- 166 Komisija će snositi vlastite troškove sukladno članku 138. stavku 1. Poslovnika.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (osmo vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Tužba se odbija.**
2. **Association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique européenne (TAO-AFI) i Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens – Section du Parlement européen (SFIE-PE) nalaže se snošenje troškova.**
3. **Europska komisija snosit će vlastite troškove.**

Gratsias

Kancheva

Wetter

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 15. rujna 2016.

Potpisi

Sadržaj

Okolnosti spora	2
Postupak i zahtjevi stranaka	8
Pravo	9
Dopuštenost	10
Utjecaj na vlastite interese tužitelja	10
Postojanje zakonske odredbe kojom se profesionalnim udruženjima izričito priznaje niz postupovnih mogućnosti	11
– Okvirni sporazum od 18. prosinca 2008.	16
– Okvirni sporazum od 12. srpnja 1990.	20
Meritum	24
Troškovi	26